

عنوان مقاله:

تنوع ساختاری موزاییک‌های مراحل تحولی در جنگل مدیریت شده راش شرقی (بررسی موردی: حوضه آبخیز ۳۰ رامسر)

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش و توسعه جنگل، دوره ۹، شماره ۴ (سال: ۱۴۰۲)

تعداد صفحات اصل مقاله: ۱

نویسنده‌گان:

- دانشجوی دکتری جنگلداری، دانشکده منابع طبیعی و محیط زیست، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران Seyed Bagher Mirahmadi

- استاد، گروه جنگلداری، دانشکده منابع طبیعی و محیط زیست، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران Asadollah Mataji

- دانشیار، گروه جنگلداری، دانشکده منابع طبیعی و محیط زیست، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران Sasan Babaei Kafaki

- دانشیار پژوهش، موسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، تهران، ایران Reza Akhavan

خلاصه مقاله:

مقدمه و هدف: جنگل‌های هیرکانی از نظر حفظ ذخایر ژنتیکی و وجود برخی از گونه‌های گیاهی که منحصر به این ناحیه رویشی بوده دارای اهمیت هستند. بنابراین بررسی بیشتر ویژگی‌های این جوامع جنگلی به منظور مدیریت بهینه با هدف حفظ تنوع در این جنگل‌ها همواره یک ضرورت اجتناب‌ناپذیر است. یکی از این ویژگی‌ها، پویایی ساختار بوده که بر عملکرد بوم‌سازگان تاثیر می‌گذارد و با مدیریت جنگل و آشفتگی‌های طبیعی اصلاح می‌شود. از این‌رو، هدف اصلی این پژوهش بررسی تنوع ساختاری مراحل تحولی در جنگل‌های مدیریت شده آمیخته راش شرقی است. مواد و روش‌ها: یک محدوده ۱۰ هکتاری در توده های مدیریت شده پارسل شماره ۴۲ موزاییک از نظر حفظ ذخایر ژنتیکی و محیط زیست، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران (اشکنجهال) که تعداد ۵۱۴ سری پنج طرح جنگلداری صفارود (اشکنجهال) است. گرفتن اندازه و شکل آن شناسایی و انتخاب شدند. درختان داخل هر موزاییک شماره گذاری شده و مورد آماربرداری ۱۰۰ درصد فرار گرفتند. موقعیت مکانی تمامی درختان که دارای قطر برابر سینه نیز از ۵/۷ سانتی‌متر بودند با استفاده از فاصله و آزمیوت پایه‌ها نسبت به یکدیگر برای هر درخت ثبت شد. پس از شماره گذاری درختان، ویژگی‌هایی مانند قطر برابر سینه و ارتفاع درختان اندازه‌گیری شد. سپس درختان براساس قطر برابر سینه به چهار کلاسه کم قطر (۳۵-۳۵ سانتی‌متر)، میان قطر (۵۰-۵۰ سانتی‌متر)، قطعه (۷۵-۷۵ سانتی‌متر) و خیلی قطعه (<۷۵ سانتی‌متر) تقسیم بندی شدند. برای کمی سازی ساختار هر موزاییک در توده‌های مورد بررسی، از مجموعه‌ای از شاخص‌های ساختاری براساس سه ویژگی تنوع الگوی مکانی، تنوع آمیختگی و تنوع ابعاد درختان استفاده شد. پس از تجزیه و تحلیل داده‌های آماری، مشخصه‌های ساختاری توده شامل شاخص‌های تمایز قطری، تمایز ارتفاعی، زاویه یکنواخت، میانگین فاصله تا نزدیک ترین همسایه‌ها، آمیختگی و کلارک و ایوانز در موزاییک‌ها محاسبه شدند. برای بررسی تنوع موقعیت مکانی درختان از شاخص‌های زاویه یکنواخت و کلارک و ایوانز استفاده شد. همچنین برای بررسی آمیختگی گونه‌ای نیز از شاخص آمیختگی و برای بررسی تنوع ابعاد درختان در هر موزاییک مرحله تحولی، از شاخص‌های تمایز قطری و تمایز ارتفاعی استفاده شد. تراکم درختان نیز با استفاده از شاخص فاصله تا نزدیک ترین همسایه‌ها اندازه‌گیری شد. یافته‌ها: مرحله تحولی اولیه با ۱۸ موزاییک، بیشترین و مرحله تحولی بلوغ با ۱۱ موزاییک، کمترین فراوانی را به خود اختصاص دادند. مساحت موزاییک‌ها از ۵۱۴ تا ۲۹۲ هکتار اندازه‌گیری شد. در مجموع در توده‌های مورد بررسی، مرحله اولیه دارای بیشترین و مرحله پوسیدگی دارای کمترین سطح در منطقه مورد بررسی بودند. مرحله تحولی اولیه و پوسیدگی به ترتیب با متوجه متوسط ۴۲۷ و ۲۱۲ اصله در هکتار به ترتیب بیشترین و کمترین فروانی درختان سریا در هکتار را به خود اختصاص دادند. متوسط سطح مقطع در هکتار در مراحل تحولی اولیه، بلوغ و پوسیدگی به ترتیب ۷۵/۲۸، ۲۶/۴۲ و ۶۳/۷۷ متر مربع در هکتار اندازه‌گیری شد. مقدار شاخص میانگین فاصله تا نزدیک ترین همسایه در موزاییک‌های مراحل تحولی اولیه، بلوغ و پوسیدگی به ترتیب ...

کلمات کلیدی:

پویایی، تمایز ارتفاعی، تمایز قطری، ساختار، شاخص زاویه یکنواخت

لينک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1934055>

